Motion

1983/84:79

Arne Nygren m. fl.

Åtgärder för elever med handikapp i det allmänna skolväsendet m. m. (prop. 1983/84:27)

I proposition 1983/84:27 föreslås en rad angelägna åtgärder för att förbättra utbildningsmöjligheterna för elever med handikapp. Förslaget om inrättande av gymnasial utbildning med riksrekrytering i Härnösand för hörselskadade svarar bra mot sedan länge framförda önskemål från Norrlandslänen om utbildning på närmare håll än i Örebro. Även förslaget om förstärkning av resurserna för regionala åtgärder för elever med handikapp liksom förslaget om indelning av landet i planeringsregioner för samordning av olika insatser för handikappade barn och ungdomar får vårt fulla stöd. Mot bakgrund bl. a. av det förhållandet att de fyra nordligaste länen redan utgör sjukvårdsregion och högskoleregion och att det är naturligt att stimulera och bygga vidare på det samarbete mellan länen som håller på att utvecklas synes förslaget till avvikelse från integrationsutredningens förslag till regionindelning i norra Sverige vara välbetänkt.

Avvikelsen i propositionen från utredningens förslag om huvudort i norra planeringsregionen kan vi däremot inte förstå. Även om Härnösand f. n. är huvudort för den norra planeringskonferensen för döva och hörselskadade och har både resurser och kunnande inom handikappområdet bör geografiska förhållanden, kommunikationer, elevunderlag för planeringsberedningens åtgärder, förläggningen av övriga regioninstitutioner av intresse etc. vägas in vid valet av huvudort för en helt ny planerings- och samordningsorganisation.

Enligt vår mening talar geografiska och därmed sammanhängande kommunikationstekniska förhållanden samt uppgifter om spridningen inom regionen av de handikappade eleverna för att Umeå blir regionhuvudort i överensstämmelse med integrationsutredningens förslag. Som stöd för denna uppfattning vill vi anföra följande sakförhållanden:

1. Avstånden inom norra regionen är stora, vilket försvårar för planeringsberedningen och samordnaren att "inom regionen samordna insatserna för elever med olika former av handikapp och att även i övrigt planera så att befintliga resurser utnyttjas på rätt sätt". Uppgiften kompliceras ytterligare om ledningen av verksamheten förläggs till en ort i regionens sydöstra hörn, vilket ger följande avstånd till vissa andra orter i regionen.

Umeå	23 mil	Luleå	51 mil
Östersund	24 "	Haparanda	64 "
Skellefteå	37 "	Kiruna	85 "

2. Uppgifter om de handikappade barnens hemorter i regionen läsåret 1983/84 visar att nära 2/3 av de rörelsehindrade och synskadade bor inom Norrbottens och Västerbottens län.

			Synskadade			
	Rh-elever		*0–6 år*		*7–18 år*	
	Antal	*%*	*Antal*	*%*	*Antal*	*%*
Norrbotten	150	33	30	36	79	34
Västerbotten	126	27	23	28	68	29
Västernorrland	109	24	15	18	52	23
Jämtland	72	16	15	18	32	14

3. Vid valet mellan Härnösand och Umeå som regionhuvudort i norra regionen bör även följande förhållanden beaktas:

- Umeå är huvudort inom sjukvårdsregionen och har vid regionsjukhuset specialister inom medicinsk vård och forskning inom olika områden av intresse för olika handikappgrupper,
- en av landets fyra regioninstitutioner med medicinsk och pedagogisk sakkunskap för gravt rörelsehindrade barn och ungdomar finns i Umeå och skall med sin forskning och metodutveckling vara en viktig resurs för bl. a. planeringsberedningens arbete,
- Umeå universitet har förutom för handikappområdet viktig forskning även utbildning av läkare och övrig sjukvårdspersonal samt av speciallärare med inriktning mot olika handikappområden,
- en av landets rikscentraler för pedagogiska hjälpmedel, RPH-sär, finns i Umeå som ett viktigt resurscentrum för bl. a. flerhandikappade elever.

Mot bakgrund av ovanstående hemställer vi

att riksdagen beslutar att Umeå skall vara regionhuvudort i norra planeringsregionen för planering och samordning av insatser för barn och ungdomar med olika former av handikapp.

Stockholm den 14 november 1983

ARNE NYGREN (s)

MARIANNE STÅLBERG (s) SÖREN HÄGGROTH (s)